

**Współpraca Lokalnych Grup Działania – w wymiarze lokalnym, regionalnym i sieciowym**  
**Łęczeczki 7- 8 stycznia 2010 roku**

**Wymiana doświadczeń**  
**w zakresie realizacji umów związanych z Lokalną Strategią Rozwoju**

*Przygotowanie i prowadzeniu panelu:*

Urszula Pużanowska

Przedstawiciel Wielkopolskich LGD w Grupie Tematycznej ds. Podejścia Leader przy Grupie Roboczej ds. KSOW, Członek Zarządu Wielkopolskiej Sieci LGD

*Uczestnicy:*

Przedstawiciele Lokalnych Grup Działania z terenu Wielkopolski, w tym Zarząd Wielkopolskiej Sieci LGD oraz przedstawiciele Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego: Emilia Dunal – Dyrektor Departamentu, Robert Krysztofiak – Kierownik Oddziału Wdrażania osi 4 Leader, Renata Olejnik – Kierownik Oddziału Autoryzacji Wniosków o Płatność osi 4 Leader.

*Przebieg spotkania:*

W pierwszej części spotkania LGD dokonały prezentacji wyników pierwszego roku realizacji lokalnych strategii rozwoju (m.in. organizacja biura, ogłoszone i przeprowadzone nabory, wnioski z wyboru operacji, prowadzenie doradztwa, źródła finansowania działalności).

W drugiej części spotkania przedstawiciele Departamentu zaprezentowali stan realizacji umów zawartych przez LGD z samorządem województwa (m.in. umowy i podpisane aneksy, ogłoszenia naboru i przekazana dokumentacja z przeprowadzonego wyboru operacji, wnioski o płatność).

Trzecia część spotkania poświęcona została identyfikacji problemów LGD związanych z realizacją LSR i problemów związanych z realizacją umów oraz propozycjom ich rozwiązania, a także określeniu potrzeb szkoleniowych LGD i pozostałych beneficjentów osi 4 Leader.

*Wyniki:*

1. W pierwszym roku realizacji lokalnych strategii rozwoju:
  - a) LGD osiągnęły stan organizacyjny (organy, biuro i personel, szkolenia) pozwalający na poprawne funkcjonowanie i realizację LSR,
  - b) większość LGD ogłosiła nabory, a kilka przekazało dokumentację z wyboru operacji (w tym praktycznie w każdym przypadku nabór dotyczył m.in. tzw. małych projektów).
  - c) praktycznie wszystkie LGD co najmniej raz aneksowały umowę ramową i umowę dot. funkcjonowania LGD, nabywania umiejętności i aktywizacji (głównie z powodu zmiany rozliczenia operacji na rozliczenie w jednym etapie i/ lub zmniejszenia zakresu rzeczowo – finansowego operacji),
  - d) LGD realizowały informowanie i doradztwo: w biurze LGD i na obszarze LSR, co w wielu przypadkach przełożyło się na dużą liczbę wniosków dot. tzw. małych projektów,
  - e) przedstawiciele LGD uczestniczyli we wszystkich szkoleniach i spotkaniach konsultacyjnych organizowanych przez Urząd Marszałkowski, KSOW i inne podmioty zewnętrzne,
  - f) LGD miały ogromne trudności z finansowaniem działalności :
    - niskie składki członkowskie,
    - otrzymanie wyprzedzającego finansowania w listopadzie lub grudniu 2009 roku,
    - trudności z pozyskaniem kredytu (komercyjnego z powodu trudności w uzyskaniu cesji wiarygodności, a w Banku Gospodarstwa Krajowego z powodu wyczerpania pod koniec roku limitu środków lub braku czasu na przeprowadzenie procedury),
  - g) LGD miały trudności z kalkulacją i uzasadnianiem kosztów realizacji zadań i poprawnym wypełnianiem wniosków o dofinansowanie i wniosków o płatność (brak jasnych wytycznych dotyczących zakresu kosztów oraz brak wiedzy nt. procedur weryfikacji wniosków).

2. Po pierwszym roku realizacji lokalnych strategii rozwoju LGD zidentyfikowały następujące problemy:
- a) nadmierne skomplikowanie i dodatkowe interpretowanie procedur przygotowania wniosków (o przyznanie pomocy i o płatność) i aneksowania umów oraz ogłaszania i przeprowadzania naborów i ceny operacji – powodujące konieczność zajmowania się głównie papierami i procedurami oraz zwiększające liczbę popełnianych błędów,
  - b) brak oficjalnych wytycznych, np. załącznik do instrukcji do wniosku, dotyczących zakresu i zasad kalkulacji kosztów oraz brak wiedzy nt. procedur weryfikacji wniosków – powodujące konieczność wielokrotnego uzasadniania kosztów zadań w sposób wymagany w karcie weryfikacji, co powoduje konieczność dwukrotnego uzupełniania wniosków i znacząco zwiększa korespondencję i komunikację z DPROW,
  - c) błędy w formularzach wniosków uniemożliwiające prawidłowe wypełnianie pól lub wypełnienie wniosku zgodnie z instrukcją (również wniosków dot. tzw. małych projektów), w tym wielokrotna zmiana formularzy wniosków np. w trakcie przeprowadzanego przez LGD naboru,
  - d) stosowanie różnych wymagań dotyczących uzasadniania i kalkulacji kosztów przez poszczególnych pracowników Urzędu Marszałkowskiego – uniemożliwiające pomoc wzajemną pomiędzy LGD i zwiększające korespondencję i komunikację z DPROW,
  - e) konieczność przywożenia oryginałów dokumentów księgowych i potwierdzania ich za zgodność przez pracownika DPROW – powodujące narażenie dokumentów księgowych LGD na zniszczenie lub utratę oraz konieczność naruszania ustawy o rachunkowości, a także ogromne wydłużenie czasu oddawania wniosku o płatność,
  - f) trudności w uzyskaniu w Urzędzie Marszałkowskim cesji wierzytelności – powodujące trudności w uzyskaniu kredytu,
  - g) trudności z uzyskaniem indywidualnej interpretacji w zakresie prawa podatkowego (długi czas oczekiwania) lub z uzyskaniem interpretacji pozwalającej na kwalifikowalność podatku VAT – powodujące utratę refundacji części kosztów z przyczyn niezależnych od LGD,
  - h) brak jasnej interpretacji, co oznacza zapis o konieczności ponoszenia kosztów bezgotówkowych z wyodrębnionego rachunku bankowego w sytuacji korzystania przez LGD z kredytu, w tym kredytu w BGK.

*Wnioski:*

1. Uproszczenie procedur wdrażania Osi 4 PROW, w tym szczególnie dla beneficjentów tzw. małych projektów.
2. Umożliwienie lokalnym grupom działania potwierdzania kopii dokumentów za zgodność z oryginałem, w tym również dokumentów księgowych składanych w ramach wniosku o płatność.
3. Zniesienie konieczności uzyskiwania indywidualnej interpretacji w zakresie prawa podatkowego.
4. Odwrotne przekazanie jasnej interpretacji zapisu dotyczącego wyodrębnionego rachunku bankowego w kontekście korzystania przez LGD z kredytu, w tym kredytu w BGK.
5. Udostępnienie danych merytorycznych zawartych w instrukcjach wypełniania kart weryfikacji wniosków i zakończenie procesu interpretowania i wyjaśniania procedur, zasad i kosztów.
6. Zdjęcie z Urzędów Marszałkowskich obowiązku ogłaszania w prasie regionalnej naborów wniosków i umożliwienie LGD ogłaszania naborów w prasie lokalnej w ramach kosztów dot. funkcjonowania lokalnej grupy działania, nabywania umiejętności i aktywizacji.
7. Wprowadzenie obowiązku stosowania jednakowych wymagań i interpretacji przez wszystkich pracowników Urzędu Marszałkowskiego.
8. Budowanie dobrego klimatu współpracy lokalnych grup działania z Urzędem Marszałkowskim, w tym szczególnie poprzez:
  - a) systematyczne spotkania robocze przedstawicieli lokalnych grup działania (Przedstawiciel Wielkopolskich LGD w Grupie Tematycznej ds. Podejścia Leader przy Grupie Roboczej ds. KSOW i Zarząd Wielkopolskiej Sieci LGD) z kierownictwem DPROW,
  - b) zwiększenie jakości pracy i dokładności wypełniania wniosków przez lokalne grupy działania.
9. Przeszkolenie przedstawicieli LGD w zakresie stosowania procedur i weryfikacji wniosków oraz ich stosowanie bez zmian przez minimum rok.
10. Przeszkolenie przedstawicieli lokalnych grup działania w zakresie procedury uzyskania cesji wierzytelności.
11. Przeszkolenie beneficjentów tzw. małych projektów w zakresie procedur i zasad uzupełniania wniosków, dokumentowania i rozliczania realizacji projektów.